

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Saare Arenduskeskus

registrikood: 90014098

tänava/talu nimi, Torni tn 1

maja ja korteri number:

linn: Kuressaare linn

vald: Saaremaa vald

maakond: Saare maakond

postisihthnumber: 93812

telefon: +372 5537536

e-posti aadress: rainer@sasak.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	7
Bilanss	7
Tulemiaruanne	8
Rahavoogude aruanne	9
Netovara muutuste aruanne	10
Raamatupidamise aastaaruande lisad	11
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	11
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	12
Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	12
Lisa 4 Kasutusrent	13
Lisa 5 Võlad ja ettemaksed	13
Lisa 6 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	14
Lisa 7 Annetused ja toetused	16
Lisa 8 Muud tulud	16
Lisa 9 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	17
Lisa 10 Jagatud annetused ja toetused	18
Lisa 11 Tööjõukulud	18
Lisa 12 Seotud osapooled	18
Lisa 13 Sündmused pärast aruandekuupäeva	19
Aruande allkirjad	20
Vandeauditori aruanne	21

Saare Arenduskeskus SA juhatuse tegevusaruanne 2023

ETTEVÕTLUSVALDKOND

Ettevõtlusvaldkonna tegevusi toetati läbi ettevõtlusarengu tugiprogrammi (EVTP) ja piirkonna tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamise projekti (PATEE) kaudu. Noorte ettevõtluse edendamise tegevuste rahastamisel toetasid lisaks Leader ja Ettevõtlik Kool programmid. Projektide omafinansteeringu tagasid Saaremaa omavalitsused ja osaliselt Saare Arenduskeskus omavahenditest.

Üks olulisemaid tegevussuundi on ettevõtjate või potentsiaalsete ettevõtjate nõustamine. Möödunud 2023. aastal toimus konsultantide poolt kokku 351 nõustamiskorda, sisaldades baasnõustamist, starditoetuse eel- ja arengunõustamist (mh. Eesti Töötukassa kliendid) ja müügiedenduse, tootearenduse ning ekspordialast nõustamist. Kogu nõustamisprotsessi rahuloluindeks (NPS skoor) oli üle 9 punkti (10-st). Ettevõtlusnädala sündmustel ning ettevõtlusteadlikkuse tõstmise tegevustes osales kokku 669 inimest.

Edukalt viisime ellu ühe alustava ettevõtja baaskoolituse, mille läbis 17 alustavat ettevõtjat ning toetasime ettevõtlike saare naiste ettevõtlusõhtute korraldust. Koos KOV-de ja Saaremaa Ettevõtjate Liiduga korraldasime iga-aastase maakonna ettevõtjate tunnustamise koos tänujalaga.

Möödunud aastal lõppes piirkondlike algatuste PATEE projekt, mille raames osales 2023. aastal koolitustegevustes üle 600 osalise 77-st unikaalsest ettevõttest. Lisaks koolitustele viisime läbi eksperdi kaasamise programmi, millest võttis osa 4 ekspordipotentsiaaliga ettevõtet. Programmi eesmärk oli toetada ettevõtete toote- ja teenuste arendust ning kestlikku ärimudelit. Osalejate tagasiside koondskoor tegevustele oli 9,26 (10-st). Kogu tegevusperioodil osales noorte ettevõtlusteadlikkuse tõstmise tegevustes valdav osa maakonna haridusasutusi ja üle 1100 õpilase.

Taastuenergeetika, ESG temaatika, kohaliku toorme väärimine ning ringmajandusega seonduv on maakonnas üha aktuaalsem. Loetleme alljärgnevalt jooksva aasta põhitegevused, mille raames kõnealustesse teemadesse panustasime:

1. Maakonna arengukonverentsi kaaskorraldus, kus kõnealuseid teemasid avas Euroopa Komisjoni Eesti esinduse juht Vivian Loonela.
2. Korraldasime Hollandi tuuletööstuse õppereisi koostöös Välisinvesteeringute Keskuse ja Saaremaa Ettevõtjate Liiduga, mille raames külastasime avamereenergeetikaga seonduvaid ettevõtteid, sadamaid, omavalitsusi ja saime hea ülevaate kogu väärtusahelast.
3. Kuressaare Offshore Wind Conference kaaskorraldus koostöös Saare Wind Energy ja Hollandi suursaatkonnaga. Fookus meie lähipiirkonna projektide hetkeseisul ja väljakutsetel.
4. Tartu Planeerimiskonverentsil osalemine, kus Arenduskeskuse juhataja astus üles arutelupaneelis "mis on kaasamises valesti läinud?", mille keskmes taastuenergia üksuste rajamise takistused.
5. Osalesime 15. novembril Kuressaare Gümnaasiumi osaluskohvikus, kus arutleti olulistel teemadel alates keskkonnaärevusest ja tarbimishullusest kuni ettevõtluse ja taastuenergeetikani välja. Andsime oma panuse Saare maakonna ettevõtluse tutvustamisel

ja väljakutsetega silmitsi seismisest. Arenduskeskuse juhataja osales arutelupaneelis, kus tutvustas Saare maakonna võimalusi seoses meretööstuse potentiaali realiseerimisega.

6. Koostöös Kuressaare Haigla Toetusfondiga korraldasime 13. detsembril innovatsioonipäeva "Haridus, meditsiin ja tehnoloogia". Arenduskeskuse juht tegi ettekande Eesti elektri ülekandesüsteemist, elektrihinna kujunemisest ja Saare maakonna potentsiaalset energiapöördes.

7. Arenduskeskuse juhataja läbis esimese Zero Waste saadikute koolitusprogrammi Pärnu Kolledžis, mille viis läbi Teeme Ära Sihtasutus. Eesmärgiks regionaalsete saadikute võrgstiku loomine, kes aitaks KOV-del paremini korraldada jäätmetega seonduvat ning edendada ringmajandust.

8. Kompetentside tõstmise eesmärgil läbisid 2 arenduskeskuse töötajat ja juhataja 3,5 kuu pikkuse TalTech jätkusuutlikkuse eksperdi arenguprogrammi (mikrokraad), mis aitab paremini mõista suundumusi ettevõtluses ESG kontekstis (trendid, ohud, võimalused, regulatsioonid jne.). Selle pinnalt mudeldasime kogu arenduskeskuste võrgustiku konsultantide ja juhtide jaoks sarnase arenguprogrammi. Eesmärgiks nõustamiskvaliteedi tõstmine ja turuolukorraga kohandumine.

9. Koostöös TalTech Kuressaare Kolledžiga kaaskorraldasime veebruaris seminari „sinibiomajandus Lääne-Eesti vetes“, kus käsitleti sinimajanduse potentsiaali ja võimalusi.

10. Osalesime Lääne-Eesti ringbiomajanduse juhtrühma kokkupanekul, sihtrühmade kaardistusel ja lähteülesande koostamisel. Juhtpartneriks on Refgionaalministeeriumi tellimusel Eesti Maaülikool ning vastava teekaardi koostamise tegevused jätkuvad 2024. aastal

11. Saare Arenduskeskuse juht kohtus 7. septembril energiaekspert Seamus Hoyne'ga Shannoni tehnikaülikoolist Iirimaalt. Arutati Saaremaa taastuvenergiapotentsiaali üle ning saadi hea ülevaade energiaühistute toimimismudelitest Iirimaa. Kutsuti ellu Saarte Energiaagentuur, mille asutajate hulka kuulub ka Saare Arenduskeskus SA.

12. Koostasime Clean Hydrogen Partnership ekspertide abiga analüüsi vesiniku kasutuselevõtu ökosüsteemist Eesti saartel, mis käsitleb muuhulgas võimalusi ja riske. Kogu vesinikutootmise ja kasutamise väärtusahela keskmes on meretuulepargid ja nende põhivõrku liitmine. Vesinikuturu käivitamisele annab oma panuse kindlasti viienda parvlaeva hange, kuhu vesinikelemendi kasutamine sisse kirjutati. Saaremaa positsiooni vesiniku väärtusahelas tutvustasime muuhulgas Eesti ühisstendis European Hydrogen Weekil Brüsselis 20.-24.11.

2023. aastal uuendasime Saare maakonna majandusülevaate, kus lisaks rahvastiku, palga, tööjõu jms. üldnäitajatele, tõime välja olulisemate majandussektorite ülevaated ja dünaamika ajavahemikus 2020-2022. See on oluline dokument, mille põhjal teha väärtuspakkumisi, ettekandeid jms.

Viisime läbi mitmed turundusaktiioonid, millest olulisemad olid:

- Saarte Filmifondi ja maakonda tutvustav arikkel ja reklaam The Hollywood Reporter eriväljaandes.

- Delfi Meedia suvine kampaania "Seikle Eestis"
- Postimees grupi eriväljaanne "Sel aastal puhkan Eestis - suvi 23"
- Telesaade "Kurvist Kurvi".
- Saare maakonna ettevõtete tunnustamise raames tootsime tunnustuse pälvinutest lühiklipid, mida levitasime oma kanalites.

Haridusasutuste õpetajatele ja õpilastele korraldasime erinevaid õppereise, ettevõtete külastusi, teaduse ja tehnoloogia töötubasid ning õpilasettevõtja loovuskiirendi, mis kõik kokku on osalejate ettevõtlikkusteadlikkust tublisti kasvatanud. Samuti on eelnevad tegevused võimaldanud lõimida nii formaalset kui mitteformaalset haridust. Pakutud programmid ja võimalused on riiklikus õppekavas olevatele teoreetilistele teadmistele andnud praktilise väljundi, mis läbi näeb õpilane ettevõtlusmaastikku tervikuna ja tunneb majanduse toimealuseid. Teaduse ja tehnoloogia valdkonna haarav tutvustamine ning praktiline lähenemine annab tööjõuturu vajadustest lähtuva, peagi tööealisteks saavate tulevikutöötajate kujunemisele olulise tõuke.

Arendasime edasi ja täiendasime Saaremaa infot koondavat portaali www.minusaaremaa.ee. Minusaaremaa.ee on maakonna sündmuste külastatavuselt top 2 ning töökohtade ja kinnisvara kuulutuste külastatavuse poolest top1 leht. Pidev sisu uuendamine ja täiendamine kasvatab stabiilselt eeskätt orgaanilise külastatavuse arvu, mis on meie üheks peamiseks eesmärgiks. Jätkame lehe sisulist haldamist ja tehnilist arendamist kindlasti edaspidigi. Lisaks olulise ja lihtsasti leitava püsiva informatsiooni koondatusele, räägib lehe kasuks tehniline paindlikkus sinna lisada ja esile tõsta ka ajutiselt aktuaalseid teemasid (nt erinevad konkursid, ettevõtete tunnustamine, filmifondi tegevus jpm.).

Koostöös Saaremaa vallavalitsuse ja Hiiumaa Arenduskeskusega osalesime turismisihtkohtade arendamise DMO projektis, mille raames viisime läbi turismiettevõtjatele suunatud mitmeosalise jätkusuutlikkuse arenguprogrammi ja tootearenduse arenguprogrammi. Eesmärgiks teadlikkuse kasv ESG ja jätkusuutlikkuse teemades orienteerumiseks ning Green Key märgikandjate arvu kasv Saare- ja Hiiumaakonnas. Samuti ettevõtete arengupotentsiaali tuvastamine, sõnastamine, realiseerimine.

Jätkus töö Saarte Filmifondiga, kus realiseerisime 2 edukat filmiprojekti, mis tõid läbi 17 700 toetusena välja jagatud euro maakonna ettevõtlusesse tagasi üle 72 000 euro. Osalesime Saaremaa Ettevõtjate Liidu juhatuse töös, tegime mitmeid pöördumisi ja ettepanekuid valitsusele majanduskeskkonna elavdamiseks, osalesime maakondlike strateegiate seiramis- ja täiendamisprotsessides ning pakkusime korteriühistutele eelnõustamist Kredex renoveerimistoetuste osas.

KODANIKUÜHISKOND

Kodanikuühendustele suunatud info-, kommunikatsiooni- ja nõustamisteenust maakondlikes arenduskeskustes koordineerib Kodanikuühiskonna Sihtkapital (KÜSK). 2023. aastal teostati Saare Arenduskeskuses 101 kodanikuühenduste nõustamist, põhiteemadeks olid põhikirja ja juhatuse liikmelisusega seonduvad teemad, äriregistri kanded, erinevad tegevustoetused, maksudega seotud küsimused ja projektide aruannetega seonduv. Suure mahu moodustas KOP projektitaotluste nõustamine ja kommunikatsioon.

Vabaühenduste esindajad osalesid aktiivselt KÜSK infopäevadel, hea koostöö on Saaremaa vallavalitsusega ja Saarte Koostöökoguga ning teiste maakondade konsultantidega. Samuti vabaühenduste tegevusi toetava MTÜga Võimalus.

Arenduskeskuses on loodud maakonna MTÜde infolist, kuhu kuulub ligi 300 vabaühenduse esindajat. SAK kodulehel (www.sasak.ee) on olemas eraldi alalõik „kodanikuühendustele“, kuhu on koondatud kogu vajalik info pakutavate teenuste, tegevuste, infopäevade jms. kohta, mh. tutvustame seal infoportaali www.mtyabi.ee. Regulaarsete infokirjade arv 2023. aastal oli 22, lisaks kajastasime olulisemaid teemasid ettevõtjatele suunatud infokirjades ja sotsiaalmeediakanalites.

Koostöös Saaremaa vallavalitsuse arendusosakonnaga viisime aasta alguses läbi kaks kuud väldanud uuringu, mille käigus kaardistasime maakonna kogukonnajärgseid ja nende ehitusseisundi, püsikulud, omatulu teenimise võimekuse ja arenguvajadused. Koostöös Saaremaa Gümnaasiumi ja Vabaühenduste Liiduga viisime läbi kogukonnapraktika laada, tutvustamaks vabatahtlikku- ja kogukonnatööd laiemalt. Viidi läbi 2 külavanemate ümarlauda, osaluskohvik Saaremaa Gümnaasiumis, algatatud on külamajade ümarlauda formaat. Kogukonnateemasid oleme esile toonud kohalikus raadios ja trükimeedias.

Ühisnädala raames tunnustasime partneritega vabaühendusi juba traditsioonilise statuudi alusel – Kena kodanikuühendus, Kena algatus, Kena tegu, Kena mõta ja Kena koostöö ning viisime läbi „kaunis kodu“ konkursi. Tihe koostöö on Saarte Koostöökoguga, kelle toetusmeetmeid laialdaselt tutvustame. Saare Arenduskeskus on oluline kodanikuühiskonna liikumise toetaja Saare maakonnas.

PROGNOOS 2024

Järgmisel aastal on plaanis jätkata turismisihtkohtade arendamise ühisprojektis koostöös Saaremaa valla ja Hiiumaa Arenduskeskusega. Jätkub Kodanikuühiskonna Sihtkapitali nõustamisteenus vabaühendustele, Regionaalministeeriumi tellimisel nõustamine ja koolitustegevus väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele TAIE eesmärkide saavutamiseks, ühisprojekt Saarte Koostöökoguga noorte ettevõtlaste adlikkuse kasvatamiseks ning energia- ja kliimakavade uuendamise protsess. Koostöös omavalitsustega viiakse ka 2024. aastal ellu Kaunis Kodu konkursi, vabaühenduste ja ettevõtjate tunnustamist, jätkame Saarte Filmifondi toetusfondi tegevuste ning Kredexi tellimisel korteriühistute suunatud renoveerimismeetme eelnõustamisega.

SA Saare Arenduskeskuse peamised finantssuhtarvud 2023.a.:

	2023	2022
Tulu (eurodes)	509389	504230
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	2,09	2,05

Finantssuhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) = käibevara / lühiajalised kohustused.

Palgaliste personali oli 2023. a. keskmiselt 6. Juhatajale palgakulu kokku 48 363 eurot, nõukogu liikmetele 1000 eurot ja töötajatele 126 685 eurot.

Rainer Paenurk
SA Saare Arenduskeskus
juhatuse liige

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	32 773	23 033	
Nõuded ja ettemaksed	78 052	54 981	2;3
Kokku käibevarad	110 825	78 014	
Kokku varad	110 825	78 014	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	43 086	37 613	5;3
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	10 000	448	6
Kokku lühiajalised kohustised	53 086	38 061	
Kokku kohustised	53 086	38 061	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	320	320	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	39 633	26 859	
Aruandeaasta tulem	17 786	12 774	
Kokku netovara	57 739	39 953	
Kokku kohustised ja netovara	110 825	78 014	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	456 111	488 870	7
Muud tulud	53 277	15 359	8
Kokku tulud	509 388	504 229	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-472 833	-469 161	9
Jagatud annetused ja toetused	-17 700	-22 295	10
Muud kulud	-1 069	1	
Kokku kulud	-491 602	-491 455	
Põhitegevuse tulem	17 786	12 774	
Aruandeaasta tulem	17 786	12 774	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2023	2022
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	17 786	12 774
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-23 071	-5 357
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	15 025	-19 506
Kokku rahavood põhitegevusest	9 740	-12 089
Kokku rahavood	9 740	-12 089
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	23 033	35 122
Raha ja raha ekvivalentide muutus	9 740	-12 089
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	32 773	23 033

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2021	320	26 858	27 178
Korrigeeritud saldo 31.12.2021	320	26 858	27 178
Aruandeaasta tulem		12 774	12 774
Muud muutused netovaras		1	1
31.12.2022	320	39 633	39 953
Aruandeaasta tulem		17 786	17 786
31.12.2023	320	57 419	57 739

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

SA Saare Arenduskeskuse 2023.aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga (EFS) ja lähtuvalt avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendist. EFS on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandlusepõhimõtetele tuginev finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seadusega ning mida täpsustavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid, mis on kehtestatud rahandusministri määrusega. Sihtasutuse aruanne on koostatud eurodes.

Raha

Rahana kajastatakse arveluskonto jääki. Rahavoogude aruanne on koostatud kaudmeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluuta tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursid. Kursimuutustest tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse tulemiaruanandes muu tuluna või kuluna.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuded kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest. Iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid hinnatakse eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Muudes nõuetes kajastatakse viitlaekumisi sihtotstarbelisest toetusest.

Finantskohustised

Finantskohustuseks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi. Finantskohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantskohustuste eest makstud või saadud õiglane väärtus.

Annetused ja toetused

Sihtotstarbelised toetused kajastatakse tuluna, siis kui toetus on laekunud või selle laekumine on praktiliselt kindel ja toetusega seotud kaasnevad tingimused on täidetud.

Annetust või toetust, mis on mõeldud kasutamiseks teatud kindlas valdkonnas, kuid ei ole otseselt seotud ühegi konkreetse projekti finantseerimisega, ei loeta sihtotstarbeliseks toetuseks või annetuseks. Selliseid toetusi ja annetusi kajastatakse tuluna hetkel, mil annetus või toetus on laekunud või selle laekumine praktiliselt kindel.

Projektipõhised sihtotstarbelised saadud ja antud toetused, mille puhul määratakse selle eesmärk koos mõõdikutega eesmärgi täitmise jälgimiseks, ajakava ja rahaline eelarve ning toetuse andja nõuab saajalt aruandlust raha kasutamise kohta ning raha ülejääk tuleb maksta andjale tagasi. Projektipõhised toetused planeeritakse tekkepõhiselt, see tähendab perioodi, millal planeeritakse teha sellest projektist kulutusi.

Tulud

Toodete, kaupade ja põhivara müügist saadud tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Kulud

Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud on seotud finantseeritud sihtotstarbeliste annetuste ja toetustega.

Seotud osapooled

SA Saare Arenduskeskus käsitleb seotud osapooltena isikuid, kellel on kontroll teise osapoole üle või kes omavad olulist mõju teise osapoole äriolukorrale.

Seotud osapoolteks on SA nõukogu ja juhatuse liikmed ning nende isikute lähedased. Lisaks loetakse seotud osapoolteks asutusi ja ettevõtteid, kus eelnevalt nimetatud isikutel on oluline mõju.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	13 365	13 365
Ostjatelt laekumata arved	13 365	13 365
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	20 682	20 682
Muud nõuded	42 193	42 193
Viitlaekumised	42 193	42 193
Tagatistasu	1 812	1 812
Kokku nõuded ja ettemaksed	78 052	78 052
	31.12.2022	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	1 800	1 800
Ostjatelt laekumata arved	1 800	1 800
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	10 803	10 803
Muud nõuded	40 027	40 027
Viitlaekumised	40 027	40 027
Ettemaksed	539	539
Tulevaste perioodide kulud	539	539
tagatistasu	1 812	1 812
Kokku nõuded ja ettemaksed	54 981	54 981

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2023		31.12.2022	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	0	8 698	0	6 010
Erisoodustuse tulumaks	0	42	0	0
Sotsiaalmaks	0	14 610	0	10 421
Kohustuslik kogumispension	0	307	0	236
Töötuskindlustusmaksed	0	1 044	0	744
Ettemaksukonto jääk	20 682		10 803	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	20 682	24 701	10 803	17 411

Lisa 4 Kasutusrent (eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2023	2022
Kasutusrendikulu	5 855	0
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2023	31.12.2022
12 kuu jooksul	3 837	0
1-5 aasta jooksul	11 880	0

Renditud on TOYOTA RAV-4

Lepingu algus 04.01.2023

Lepingu lõppemise kuupäev 15.01.2028

Hetkel kehtiv baasintress (%) 3.925

Marginaal (%) 2.59

Intressimäär kokku (%) 6.515

Lisa 5 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	1 775	1 775
Võlad töövõtjatele	3 595	3 595
Maksuvõlad	24 701	24 701
Majanduskulud	311	311
FILM, tulevaste perioodide tulu	10 004	10 004
FILM, välja maksmata toetus	2 700	2 700
Kokku võlad ja ettemaksed	43 086	43 086
	31.12.2022	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	776	776
Võlad töövõtjatele	10 399	10 399
Maksuvõlad	17 411	17 411
Majanduskulud	27	27
FILM, tulevaste perioodide tulu	2 295	2 295
FILM, tulevaste perioodide tulu	6 705	6 705
Kokku võlad ja ettemaksed	37 613	37 613

Lisa 6 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

	31.12.2021		Laekunud	Kajastatud tulemiaruan-des	31.12.2022	
	Nõuded	Kohustised			Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
EAS/RIK (tegevuskuludeks)	-16 604		16 604	0	0	0
KÜSK (tegevuskuludeks)	0		24 135	-24 135	0	0
RIBS projekt	-1 070		0	0	-1 070	0
PATEE Rahandusministeerium (tegevuskuludeks)	-14 259		154 976	-166 891	-26 175	0
EVTP Maakondlikud arenduskeskused (tegevustoetus)	-7 636		141 741	-136 952	-2 847	0
Saaremaa Vallavalitsus (nõukogu liikmete tasud)	0		1 600	-1 600	0	0
EVTP Saaremaa Vallavalitsus	0		11 566	-11 566	0	0
PRIA toetus	0		0	-6 946	-6 946	448
Saaremaa Vallavalitsus, KÜSK	0		2 500	-2 500	0	0
PATEE, Muhu Vallavalitsus	0		2 509	-2 509	0	0
PATEE, Saaremaa Vallavalitsus	0		39 295	-39 295	0	0
Energia Projekt	0		60 000	-60 000	0	0
FILM admin, Saaremaa Vallavalitusus	0		4 641	-7 182	-2 541	0
Kaunid Kodud, Saaremaa Vallavalitsus	0		7 000	-7 000	0	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-39 569		466 567	-466 576	-39 579	448
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	-39 569		466 567	-466 576	-39 579	448

	31.12.2022		Laekunud	Kajastatud tulemiaruan	31.12.2023	
	Nõuded	Kohustised			Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
PATEE Rahandusministeerium (tegevuskuludeks)	-26 175	0	118 783	-128 921	-36 313	0
EVTP Maakondlikud arenduskeskused (tegevustoetus)	-2 847	0	149 263	-146 416	0	0
PRIA toetus	-6 946	448	7 394	-448	0	0
FILM admin, Saaremaa Vallavalitsus	-2 541	0	2 541	0	0	0
DMO, Saaremaa Vallavalitsus	0	0	64 792	-70 672	-5 880	0
EVTP Saaremaa Vallavalitsus	0	0	11 566	-11 566	0	0
Kaunid Kodud, Saaremaa Vallavalitsus	0	0	7 500	-7 500	0	0
KÜSK, Saaremaa Vallavalitsus	0	0	2 200	-2 200	0	0
KÜSK, Kodaniku ühiskonna SA	0	0	34 088	-34 088	0	0
Saaremaa Vallavalitsus (nõukogu liikmete tasud)	0	0	1 600	-1 600	0	0
PATEE, Saaremaa Vallavalitsus	0	0	32 900	-32 900	0	0
PATEE, Muhi Vallavalitsus	0	0	2 100	-2 100	0	0
RIBS projekt	-1 070	0	0	0	0	0
MATA, Saaremaa Vallavalitus	0	0	10 000	0	0	10 000
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-39 579	448	444 727	-438 411	-42 193	10 000
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	-39 579	448	444 727	-438 411	-42 193	10 000

Lühendid:

PATEE Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks

EVTP Ettevõtlusteadlikkuse tõstmise programm

KÜSK Kodanikuühiskonna Sihtkapital

DMO Turismikohtade arendamise projekt.

RIBS projekti laekumata summa arvestati kulusse 2023. aasta seisuga summas 1070 EUR.

Lisa 7 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2023	2022
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	438 411	466 576
FILM Saaremaa Vallavalitsus	17 700	13 294
STIPENDIUM Saaremaa Vallavalitsus	0	9 000
Kokku annetused ja toetused	456 111	488 870
sh eraldi riigieelarvest	309 873	334 924
sh eraldi kohaliku omavalitsuse eelarvest	146 238	153 946

Filmi projekti toetas:

Saaremaa Vallavalitsus 20 000 EUR ja 6705 EUR (eelnevast perioodist).

Muhu Vallavalitsus 1 000 EUR.

Filmi projektiks kasutati 2023. aastal 17 700 EUR.

Kasutamata toetus 10 005 EUR kantakse edasi 2024. aastasse.

Lisa 8 Muud tulud

(eurodes)

	2023	2022
muud sihtfinantseerimise projektidega seotud tulud	53 277	15 359
Kokku muud tulud	53 277	15 359

Muudes sihtfinantseerimise projektidega seotud tuludes kajastatakse osalustasusid koolitustele, üritustele.

Lisa 9 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2023	2022
Energia	-1 006	-979
Elektrienergia	-138	-214
Soojusenergia	-868	-765
Veevarustusteenused	-8	-6
Transpordikulud	-2 217	-6 904
Üür ja rent	-8 396	-7 421
Mitmesugused bürookulud	-5 012	-12 257
Uurimis- ja arengukulud	-15 794	-90 718
Lähetuskulud	-9 151	-9 143
Tööjõukulud	-258 299	-203 452
Sidekulud	-1 139	-1 117
Raamatupidamisteenus	-5 689	-4 450
Audiitorteenus	-2 000	-960
Reklaam	-3 186	-7 908
Arvutustehnika	-21 782	-15 306
Ruumide koristus	-4 068	-3 806
Ürituste korralduskulu	-96 924	-54 626
Autoga seotud kulud (sh kasutusrent)	-9 636	0
Liikmemaksud	-1 320	-1 500
Koolituskulud	-26 250	-48 608
Muud	-956	0
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-472 833	-469 161

KÜSK

Kodanikuühiskonna Sihtkapital: tööjõukulu 24855 eurot, tegevuskulu 9233 eurot.

Saaremaa Vallavalitsus (KÜSK) tunnustamine: tööjõukulu 456 eurot, tegevuskulu 1744 eurot

PATEE

Rahandusministeerium : tööjõukulu 69939 eurot, tegevuskulu 58982 eurot.

Saaremaa Vallavalitsus: tegevuskulu 32900 eurot

Muhu Vallavalitsus: tegevuskulu 2100 eurot.

EVTP

Maakondlikud Arenduskeskused: tööjõukulu 103624 eurot, tegevuskulu 42792 eurot

Saaremaa Vallavalitsus: tegevuskulu 11566 eurot

Nõukogu

Saaremaa Vallavalitsus: tööjõukulu 1331 eurot , tegevuskulu 83 eurot

PRIA 448 eurot

Kaunid kodud

Saaremaa Vallavalitsus: tööjõukulu 2000 eurot, tegevuskulu 5500 eurot

DMO

Saaremaa Vallavalitsus: tööjõukulu 41508 eurot, tegevuskulu 29165 eurot

Muud sihtfinantseerimise projektidega seotud tulu: tööjõukulu 14 586 eurot, tegevuskulu 20 021 eurot

Lisa 10 Jagatud annetused ja toetused (eurodes)

	2023	2022
FILM, Saaremaa Vallavalitsus	17 700	13 295
Stipendium, Saaremaa Vallavalitsus	0	9 000
Kokku jagatud annetused ja toetused	17 700	22 295

FILM toetus maksti välja

Three Brothers OÜ 15 000 EUR

Sync Media OÜ 2 700 EUR (leping sõlmiti 2023, makstakse välja 2024)

Lisa 11 Tööjõukulud (eurodes)

	2023	2022
Palgakulu	176 048	145 166
Sotsiaalmaksud	59 279	48 914
Käsunduslepingute tööjõukulu	17 175	7 011
Käsunduslepingute sotsiaalmaksud	5 797	2 361
Kokku tööjõukulud	258 299	203 452
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	258 299	203 452
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	6	6

Lisa 12 Seotud osapooled (eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2023	2022
Arvestatud tasu	49 363	44 397

Juhatuse liikmele makstud tasu 48 363

Nõukogule makstud tasu 1 000

Lisa 13 Sündmused pärast aruandekuupäeva

2024.a. on laekunud 2023 aasta sihtfinantseerimise nõuetest kogu summa:

PATEE 36 313 EUR

DMO 5 880 EUR

Aruande esitamise ajaks 2024. aastal on sõlmitud uus sihtfinantseerimise leping Saaremaa Vallavalitusega (projekt DMO) summas 101 008 EUR. Laekus 01.2024.

Toetuse kasutamise periood on 01.01.2024 – 31.12.2024

Lepingu eesmärk: Turismi sihtkohtade juhtimisorganisatsioonide sihtfinantseerimise programm.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 18.03.2024

Sihtasutus Saare Arenduskeskus (registrikood: 90014098) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
RAINER PAENURK	Juhatuse liige	18.03.2024

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Saare Arenduskeskus SA nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Saare Arenduskeskus SA raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2023, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet ning netovara muutuste aruannet ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt sihtasutuse finantsseisundit seisuga 31. detsember 2023 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme sihtasutusest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperide eetikakoodeksiga (Eesti) (s.h. sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama sihtasutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas sihtasutuse likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad sihtasutuse raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärsed kahtlused sihtasutuse

suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada sihtasutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;

- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

Audiitorettevõtja nimel allkirjastava vandeaudiitori nimi: Ülle Laid

Vandeaudiitori number: 613

Audiitorettevõtja nimi: Audiitorbüroo Laid UÜ

Audiitorettevõtja tegevusloa number: 262

Audiitorettevõtja asukoha aadress: Tallinna 16. Kuressaare

Vandeaudiitori aruande kuupäev: 19.03.2024

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Saare Arenduskeskus (registrikood: 90014098) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ÜLLE LAID	Vandeaudiitor	19.03.2024

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Piirkondlikku/kohalikku elu edendavad ja toetavad ühendused ja fondid	94992	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 5537536
E-posti aadress	rainer@sasak.ee